

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Styggkärret i Uppsala kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Enligt 2 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken upphörde naturvårdslagen (1964:822) att gälla den 1 januari 1999. Enligt 6 § nämnda införandelag skall dock ärenden som inlets före detta datum handläggas och bedömas enligt naturvårdslagen.

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 § naturvårdslagen, Styggkärret som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatets gräns anges på bifogad karta, bilaga C.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 10 § naturvårdsförordningen (1976:484), att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen meddelar, med stöd av 9 § naturvårdsförordningen, föreskrifter för naturvårdsförvaltningen av reservatet genom att fastställa skötselplan, bilaga A. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare för naturreservatet.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är:

- att skydda och bevara de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, den relativt orörda skogen, de hydrologiskt opåverkade våtmarkerna samt den biologiska mångfalden som är förknippade med nämnda förhållanden,
- att, i den mån det inte strider mot bevarandeintresserna, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

2000-11-24

231-5964-97

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET - GRUND FÖR BESLUTET

Administrativa data

Naturreservatets benämning:	Styggkärret
Objektsnummer:	03-02-074
Kommun:	Uppsala
Församling:	Jumkil
Fastigheter:	Ulleråker allmanning s:2 (del av), 7:1 (del av), Ullbolsta 2:8 (del av), Långmossen 1:1 (del av)
Markägare:	Staten
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
./ B Lägesbeskrivning:	Ca 8 km nordväst om Jumkil kyrka och ca 25 km nordväst om Uppsala, se bilaga B.
./ C Gräns:	Markerad med heldragen linje på reservatskartan, bilaga C.
Area:	Ca. 374 ha varav ca 330 ha produktiv skogsmark.
Topografisk karta:	11 H Enköping NO och 12 H Söderfors SO.
Ekonomisk karta:	117 96 Lingonbacka och 127 06 Pålsbo.
Koordinat i rikets system:	x= 6650500 y= 1583000
Koordinat enligt naturvårdsregistret:	127 06 05 30
Beteckning enligt Natura 2000:	SE0210238
Markslag och naturtyp:	Äldre barrskog ca 230 ha Yngre skog ca 90 ha Myrmark..... ca 40 ha Ädellövskog ca 10 ha Glupar ca 4 ha

2000-11-24

231-5964-97

Naturtyper enligt

Natura 2000*:	Västlig taiga200 ha
	Skogbevuxen myr52 ha
	Boreonemoral, äldre naturliga ädellöv- skogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora.....10 ha
	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn.....10 ha

*Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Skyddsvärda arter bl a:	Mindre flugsnappare - <i>Ficedula parva</i>
	Slaguggla - <i>Strix uralensis</i>
	Spillkråka - <i>Dryocopus martius</i>
	Tjäder - <i>Tetrao urogallus</i>
	Tretåig hackspett - <i>Picoides tridactylus</i>
	<i>Mezira tremulae</i> (skinnbagge)
	Vippärt - <i>Latyrus niger</i>
	Storgröe - <i>Poa remota</i>
	Aspfjädermossa - <i>Neckera pennata</i>
	Timmerskapania - <i>Scapania apiculata</i>
	Stor vaxlav - <i>Dimerella lutea</i>
	Grön sköldmossa - <i>Buxbaumia viridis*</i>
	Stamkvastmossa - <i>Dicranum viride*</i>
	Blomskägglav - <i>Usnea florida</i>
	Skrovellav - <i>Lobaria scrobiculata</i>
	Vindlande klockmurkla - <i>Ptychoverpa bohemica</i>
	Rökpipsvamp - <i>Urnula crateium</i>

*Arten ingår i EU:s art- och habitatdirektiv.

Naturförhållanden

Reservatet består mest av moränmarker som till stor del är blockrika och bevuxna med barrskog. Utöver moränmarkerna finns också områden med myrar, sumpskogar och små lundartade miljöer. Barrskogen är till stora delar omkring 100 år, med enstaka tallöverståndare som är upp till 350 år gamla. På flera platser finns gamla brandspår, dels i form av sotiga stubbar och dels i form av lövrika partier med asp och björk som uppkommit efter brand.

Till områdets särprägel hör de många glupmiljöerna. Glupar är sänkor där vattenståndet stiger starkt vid snösmältning och andra starka flöden men sedan sjunker relativt fort på grund av underjordisk avrinning. I många fall töms sänkan helt. Själva glupen är ofta bevuxen med fuktängsvegetation. På grund av det rörliga grundvattnet finns ofta partier med krävande växtlighet intill gluparna. Asp och ädellövträd är särskilt vanligt kring glupar. Bland ädellövträden märks framför allt ek, lind, lönn och hassel.

2000-11-24

231-5964-97

De allra bäst utvecklade gluparna i reservatet är Hasseldalarna och Våtmon med sina tidvis vattenfyllda sänkor, underjordiska avlopp samt med angränsande hasselrik lundvegetation. Nedströms Hasseldalgluparna och Våtmon springer ett par källor fram, sistnämnda med namnet Vallmo källa. Lövskogsbestånden vid bäckar och glupar har troligen lång skoglig kontinuitet. Fynd av många rödlistade arter tyder åtminstone på det. Eken liksom flera andra sydliga arters svenska utbredningsgräns går igenom Ulleråkers allmänning.

De flesta våtmarkerna är hydrologiskt opåverkade och täcker ett brett register allt ifrån tallmosse och fattigkärr till medelrika sumpskogar och öppna kärr. Områdets största våtmark, Styggkärret, består av ett större halvöppet, topogent mjukmattekärr som via bäckar och drag är förbundet med ett flertal delvis glupartade småkärr.

Några partier av reservatet är hyggen och ungskog med kraftig lövföryngring, kvarlämnade tallöverståndare eller ädellövträd. Almkärrsberget är ett sådant område. Detta område var känt av botanister redan i början av 1700-talet, men beskrevs först av Malmström år 1920. I mitten av 1980-talet avverkades skogen på Almkärrsberget. Stora naturvärden finns dock kvar, eftersom man sparade flertalet ädellövträd bl a ett 50-tal lindar, ett 30-tal ekar samt några lönnar. Norr om Styggkärret gallrades delar av skogen i mitten av 1980-talet med en del djupare körskador till följd.

Geologi

Styggkärret ligger i det område som tidigast frilades från vatten efter den senaste istiden. De högsta nivåerna ligger strax ovan 70 m ö h. Terrängen är tämligen flack med inslag av stora myrar, smärre hållpartier samt i övrigt en påtagligt stor- och rikblockig morän. Moränen är sandig-grusig, vilket avviker från angränsande områden och sannolikt har betydelse för områdets omväxlande hydrologi.

Djur-, växt- och svampliv

Ulleråkers allmänning har en lång och i det närmaste unik dokumentation av främst kärlväxter. Olof Celsius d.ä (1670-1756) besökte under sina exkursioner Börje sjö, Mörtsjön och Almkärrsberget. Celsius kan anses vara den som upptäckte Almkärrsberget. Carl von Linné (1707-1778) följde med Celsius till Jumkilskärren (nuvarande Långmossen) och gjorde sedan egna exkursioner med sina studenter dit. Strax söder om reservatet finns en tall, vid vilken det sägs att Linné stannade för att vila tillsammans med studenterna. Denna plats kallas numera för Studentvilan.

De zoologiska och botaniska värdena i Styggkärrsområdet är mycket stora. Över 50 arter som är kända från området är upptagna på den nationella rödlistan för hotade arter. Några är för länet och landet mycket ovanliga arter. Därtill tillkommer ett antal goda indikatorarter som indikerar skog med lång kontinuitet.

2000-11-24

231-5964-97

Bland de fåglar som finns i reservatet kan nämnas tjäder, slaguggla, spillkråka, tretåig hackspett och mindre flugsnappare.

I samband med reservatsarbetet påträffades flera lokaler av den akut hotade långhorningen raggbock *Tragosoma depsarium*. Andra rödlistade och intressanta vedinsekter som påträffats i området är skinnbaggarna *Mezira tremulae* och *Aradus corticalis*, samt sex arter knäppare, bl. a den mycket nordliga och sällsynta *Denticollis borealis*.

Intressanta kärlväxter är bl a granbräken *Dryopteris cristata*, bäckbräsmå *Cardamine amara*, tandrot *Cardamine bulbifera*, spädstarr *Carex disperma*, jättestarr *Carex riparia*, vippärt *Latyrus niger*, storgroë *Poa remota*, myskmadra *Galium odoratum*, storrams *Polygonatum multiflorum* och springkorn *Impatiens noli-tangere*.

Bland kryptogamerna hyser området flera sällsynta och skyddsvärda arter, bl a

- mossorna: aspfjädermossa *Neckera pennata*, asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*, alsidenmossa *Plagiothecium latebricola*, timmerskapania *Scapania apiculata*, stor revmossa *Bazzania trilobata* och terpentinmossa *Geocalyz graveolens*,
- lavarna: dvärgbägarlav *Cladonia parasitica*, stor vaxlav *Dimerella lutea*, västlig njurlav *Nephroma laevigatum*, skärelav *Schismatomma pericleum*, liten blekspik *Sclerophora peronella*, blomskägglav *Usnea florida*, lunglav *Lobaria pulmonaria* och skrovellav *Lobaria scrobiculata*.
- svamparna: kameleontskål *Caloscypha fulgens*, borsttagging *Gloiodon strigosus*, blekticka *Pachykytospora tuberculosa*, klubbdyna *Podostroma alutaceum*, vindlande klockmurkla *Ptychoverpa bohemica* och rökpipsvamp *Urnula craterium*, fransig jordstjärna *Geastrum sessile*, kötticka *Leptoporus mollis* och *Pholiota oedipus* (1:a fyndet i Sverige).

Historisk och nuvarande markanvändning

Enligt häradskartan över Ulleråkers härad från år 1861 framgår att reservatsområdet till största del bestod av barrskog. Det fanns även mindre ängsmarker, bl a vid själva Styggkärret och vid Långmossen.

Styggkärrets historik är beskriven år 1959 i skriften *Ulleråkers häradsallmänning* av Oskar Kollberg, tidigare skogvaktare på häradsallmänningen. Kollberg beskriver att det vid mitten av 1800-talet fanns stora arealer av 250-årig skog. Avståndet från slätten, otillgängligheten och bristen på vägar till och inom allmänningen kan vara förklaring till att skogen inom Ulleråkers allmänning har denna höga ålder.

Våtmarkerna var längre tillbaka de ekonomiskt mest intressanta markslaget, då de nyttjades för slätter. Detta visar sig bl a i att våtmarkerna under en lång tid varit i enskild ägo och först i efterhand inköpts av allmänningen. Sålunda var exempelvis Styggkärret inte i allmänningens ägo vid slutet av 1950-talet. Trots att stora arealer våtmarker inom

2000-11-24

231-5964-97

reservatet är opåverkade har viss utdikning skett. Bland annat dikades Linnés exkursionsmål, Stora Långmossen, ut i början av 1950-talet.

Intressen för allmänheten

Naturen i Styggkärret är relativt orörd. Här finns några av Uppsala kommuns större arealer av gammal naturskog och odikade våtmarker. En bidragande orsak till detta är att området är så storblockigt. På grund av bl. a. den stora blockigheten kan det, i vissa delar av reservatet, vara svårt att ta sig fram i terrängen.

Naturreservatet nås med bil från väg 272, mellan Uppsala och Gysinge. Norra delen av reservatet nås via skogsbilväg från avtaget Ekdalen och södra delen från avtaget mot Ullbolsta, varifrån en skogsbilväg leder in i reservatet, se översiktskartan bilaga B. Några kommunala färdstätt finns ej i reservatets närmaste omgivningar.

Mindre parkeringsplatser för allmänheten kommer att anläggas dels vid grustaget nedan Hasseldalarna och dels vid skogsbilvägen väster om Lumpen, se bilaga D.

Referenser

- Almquist, E. 1929. Upplands vegetation och flora. Uppsala.
- Almquist, E. 1965. Flora Upsaliensis. Uppsalatraktens växter. Uppsala.
- Ingmar, T. Bergmark, A. & Sandberg, G. 1968. Översiktlig naturvårdsinventering av Uppsalatrakten. Uppsala
- Jacobson, R. och Ingmar, T. 1993.- Naturvårdsförvaltningen informerar. Våtmarker i Uppsala kommun. Uppsala kommun.
- Kollberg, O. 1959. Ulleråkers allmänning. Uppsala.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1986. Inventering av våtmarker i Uppsala län. 1. Rapport och bearbetning.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987. Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1994. Ekologiskt känsliga områden i Uppsala län.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1995. Vitryggig hackspett. Länsplan för Uppsala län.
- Malmström, C. 1920. Trapa natans i Sverige. Sv. Bot. Tidskr. bd 14.
- SGU. 1990. Beskrivning till jordartskartan Söderfors SO. Karin Grånäs. SGU Serie Ae 104.
- SGU. 1991. Beskrivning till jordartskartan Enköping SO. Sven-I. Svantesson. SGU Serie Ae 110
- Uppsala kommun. 1999. Naturvårdsinventering av Uppsala kommun 1988-1996, Jumkils socken. Rapport 39/40. Uppsala kommun, Tekniska kontoret.
- Weibull, H. 1996. Inventering av värdefulla biotoper med avseende på kryptogamer. SLU. Uppsala.
- Opubl. uppgifter från Gillis Aronsson, Pär Eriksson, Tord Ingmar, Anna-Karin Myrin, Bo Petterssohn, Henrik Weibull och Uppsala Svampklubb.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
STYGGKÄRRET

2000-11-24

8 (14)

231-5964-97

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdikey eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för
 - underhåll av befintliga vägdiken,
 - igenläggning eller dämning av gamla diken enligt vad som kan komma att bedömas motiverat på grundval av den i skötselplanen förordade utredningen,
 - möjlighet att reparera gamla körskador eller nya som kan uppkomma i samband med brandbekämpning.
2. anordna upplag annat än tillfälliga sådana i samband med reservatsområdets skötsel med undantag för
 - det på reservatskartan, bilaga C, markerade området,
3. uppföra byggnad eller anlägga väg, stig, spång, brygga, parkeringsplats eller annan anläggning med undantag för anläggningar enligt skötselplanen,
4. dra fram mark- eller luftledning,
5. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag för informationstavlor om reservatet,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. tillföra växtnäringsämnen eller vidta åtgärder som kan innebära förorening av marken,
8. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - åtgärder enligt skötselplan,
 - nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,

2000-11-24

231-5964-97

9. sätta upp saltsten eller utfordra vilt,
10. utanför befintlig väg framföra motordrivet fordon eller motorredskap på land med undantag för
 - erforderlig körning i samband med skötsel av reservatet och brandbekämpning,
 - körning med mindre motordrivet fordon såsom järnhäst, combitrack eller liknande för uttransport av fälld älg,
11. anlägga eller upplåta plats för tältning, camping, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon med undantag för tillfällig parkering av fordon på anvisade parkeringsplatser enligt skötselplanen,
12. anordna eller upplåta mark för orientering, tävlingar eller läger.

Det är förbjudet att utan tillstånd av tillsynsmyndigheten:

13. införa för trakten främmande växt- eller djurart,
14. i vetenskapligt syfte vidta åtgärd som strider mot föreskrifterna. Tillstånd kan lämnas till sådan åtgärd som är av särskilt intresse och som inte skadar bevarandevärdena.

Dessutom gäller:

15. föreskrifter nedan under punkt C avseende allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t ex jakt.

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
-

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder, som framgår av fastställd skötselplan, vidtas inom området.

- C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, gräva upp eller plocka växter, mossor, lavar, svampar eller på annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp och bär,
3. fånga eller bortföra insekter, snäckor eller andra djur samt deras ägg, puppor eller bon, eller på annat sätt medvetet störa djurlivet,
4. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår,
5. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
6. elda,
7. på ett störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt.

2000-11-24

231-5964-97

ÄRENDETS BEREDNING

Länsstyrelsen föreslogs år 1993 av Naturskyddsföreningens lokalkrets att skydda delar av Ulleråkers allmänning som naturreservat sedan man funnit en rad intressanta kryptogamer. Under våren 1995 inkom en avverkningsanmälan till Länsstyrelsen som berörde delar av det nu föreslagna reservatet.

Naturvårdsverket och Länsstyrelsen uppdrog år 1995 åt Upplandsstiftelsen att under en treårsperiod ta fram underlag för naturreservatsbeslut samt skötselplaner för 19 utvalda områden i Uppsala län. Av dessa objekt ingick två på Ulleråkers allmänning, Styggkärret och Fäbodmossen. Ulleråkers häradsallmänning har under mycket lång tid varit uppmärksammat för sina rikt varierande skogsmarker och myrmarker. I Länsstyrelsens naturvårdsprogram från år 1987 har större delen av allmänningen bedömts ha mycket högt naturvärde, klass 2. I Länsstyrelsens våtmarksinventering har Styggkärret erhållit högsta naturvärde, klass 1. Området ingår i det europeiska nätverket Natura 2000, som bygger på EU:s art- och habitatdirektiv.

Ulleråkers häradsallmänning gav positivt besked angående reservatsbildning i området på dess stämma år 1996. Den slutliga förhandlingen om reservatet avslutades sommaren 2000 genom att staten köpte reservatsområdet Styggkärret av Ulleråkers häradsallmänning. Reservatsinköpet finansierades till hälften av EU-fonden LIFE.

Förslag till beslut remitterades till mark- och sakägare, kommunen, Naturvårdsverket, Lantmäterimyndigheten, nät- och kommunikationsaktörer samt intresseorganisationer och enskilda under hösten 1997. Synpunkter har inkommit från Ulleråkers häradsallmänning, Uppsala kommun, Naturvårdsverket, Tord Ingmar, Entomologiska föreningen, Upplands Ornitologiska förening, Uppsala kommun.

Inga synpunkter har inkommit mot att bilda reservatet. Vissa synpunkter, bl a några mindre gränsjusteringar, placering av virkesupplag m.m., behandlades i förhandlingen om reservatet. Smärre synpunkter har inarbetats i beslutet. Synpunkter angående jakten har framförts, men ej beaktats.

Beslutet gäller från och med den dag det vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga E.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog styrelseledamöterna Denstedt-Stigzelius, Ekström, Eriksson, Hedberg, Klasson, Karlén, Malmström, Nordlund, Pagard och Pettersson samt tjänstgörande suppleanterna Andersson, Djurklou och Embring.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Ulf Henricsson, chefsjurist Christer Segerström, miljövårdsdirektör Leif Sandin, länsantikvarie Karl Johan Eklund, länsarkitekt Olle

2000-11-24

231-5964-97

Lundgren och länsexpert i naturvård Jan Lundqvist samt naturvårdshandläggare Linnea Olsson, föredragande.

Ann-Cathrine Haglund

Linnea Olsson

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:50 000
- C. Reservatskarta, skala 1:10 000
- D. Skötselplanskarta, skala 1:10 000
- E. Hur man överklagar

Skötselplan

SYFTET MED SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen avser att ge anvisningar om bevarande av naturreservatets vetenskapliga värden. Planens mål och riktlinjer är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, om ca 10 år. Skötselplanen skall således med bevarat syfte och mål kontinuerligt kunna justeras vid behov.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN OCH SKÖTSELN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- skydda och bevara de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, den relativt orörda skogen, de hydrologiskt opåverkade våtmarkerna samt den biologiska mångfalden som är förknippat med nämnda förhållanden,
- i den mån det inte strider mot bevarandeintresserna, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att

- reservatsområdets höga naturvärden bevaras och utvecklas genom att delar av området lämnas för fri utveckling, med undantag för de åtgärder som föreslås i skötselplanen,
- naturvärdena i vissa delar av naturreservatet utvecklas genom röjningar och gallringar i områden med ungskog eller planterad skog så att dessa på sikt utvecklas till naturskog,
- de naturliga dräneringsförhållandena återställs i vissa delar av reservatsområdet.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Administrativa data, naturförhållanden, historisk och nuvarande markanvändning, intressen för allmänheten samt referenser beskrivs i beslutet.

BESKRIVNINGAR AV OCH SKÖTSELBESTÄMMELSER FÖR DELOMRÅDEN

Övergripande mål

Huvuddelen av naturreservatet ska lämnas för fri utveckling. De övriga områdena ska skötas så att naturvärdena förstärks och bevaras. Detta ska ske genom att:

- ädellövträd, framför allt grov ek, frihuggs för att befrämja en ljuskrävande fauna och flora,
- begränsade områden naturvårdsbränns för att tillskapa nya lövsuccessioner och återskapa naturskogsmiljöer,
- ungskogar och föryngringsytor lämnas för fri utveckling mot naturskog efter avverkning av planterade barrträd,

Beskrivning, skötselmål och åtgärder för skötsel

Skötselområde A ca 27 ha

Beskrivning: Hyggen med kvarlämnade tallöverståndare och små bestånd av äldre naturskog samt inslag av småkärr och sumpskog. Några av tallarna är över 300 år gamla.

Mål: Talldominerad naturskog med inslag av orörda våtmarker.

Åtgärder: Några starkt hotade arter i området är beroende av kontinuerlig tillgång på exponerade högstubbar och lågor i en viss nedbrytningsfas. Vid behov bör man därför aktivt kunna hjälpa dessa arter genom att enstaka, lämpliga barrträd, främst tall fälls och lämnas kvar. Vid behov får ungskog röjas för att skapa luckighet och bibehålla tallågor solexponerade. På sikt kan delar av den uppväxta skogen bli föremål för naturvårdsbränning.

Skötselområde B ca 13 ha

Beskrivning: Huvudsakligen enskiktad ung- och medelåldrig tallskog på blockrik mark i anslutning till våtmark och större glup (Våtmon) samt flera mindre glupar. Söder om Våtmon finns ett äldre lövdominerat parti med ädla lövträd och lundartad flora "Våtmolunden". Nedanför sluttningen söder om lunden ligger Vallmo källa. Från denna är ett dike draget som är starkt påverkat av kringliggande sumpskog.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tillhör beslut
STYGGKÄRRET

2000-11-24

BILAGA A.
3 (6)

231-5964-97

- Mål:** Våtmark och glupar omgivna av till större delen talldominerad naturskog och ekrika kantzoner till glupar. Nuvarande lundområde får huvudsakligen utvecklas fritt mot naturskog.
- Åtgärder:** Gynna befintliga lövträd, främst ek, genom att gallra bort en del barrträd i anslutning till gluparna. I området mellan "Våtmolunden" och Vallmo källa glesas den medelåldriga granen ut och marken självföryngras. Alla lövträd och hassel lämnas.
- Skötselområde C ca 7 ha
- Beskrivning:** Ett ca 15 år gammalt hygge med några tallöverståndnare och bitvis rik lövföryngring.
- Mål:** Lövrik naturskog efter inledande åtgärd.
- Åtgärder:** Gran röjs för att gynna ädellövträd, björk, asp och tall. Efter åtgärden lämnas området för fri utveckling.
- Skötselområde D ca 7 ha
- Beskrivning:** Ett ca 10 år gammalt hygge i sluttning mot Stora Almkärret och Lumpenbäcken med kvarlämnade gamla ekar och lindar. Rik lövföryngring. Området är till stor del planterat med gran. I den östra delen finns medelåldrig planterad granskog och enstaka gamla ekar.
- Mål:** Lövrik naturskog efter inledande röjning och bortgallring av gran.
- Åtgärder:** Planterad gran röjs för att gynna uppväxande lövträd. Den medelåldriga granskogen i öster gallras på gran så att ekarna och lindarna friställs samt att lövträd gynnas även på sikt.
- Skötselområde E ca 300 ha
- Beskrivning:** Området består till stora delar av äldre barrskog, sumpskog och öppnare myrmark. Därtill finns små partier bestående av hyggen, ungskog och triviallövskog samt lund- och glupmiljöer. Ädellövträden är i flera partier trängda och skuggade av i synnerhet uppväxande gran. Särskilt missgynnade är hassel och ek. Flertalet av de gamla, grova ekar som finns i området är döende eller redan döda.
- Mål:** Naturskog, med undantag för:

2000-11-24

231-5964-97

- åtgärder som gynnar ädellövträd i och vid de, lundartade biotoperna,
- åtgärder som gynnar starkt hotade djur- och växtarter.
- kontrollerad naturvårdsbränning på begränsade ytor för att återskapa brandfält, gynna förekomsten av tall och naturliga successioner av lövträd.

Åtgärder: Gynna ädellövträd i och vid lundväxtriika miljöerna, genom att i viss utsträckning röja bort uppväxande gran samt att ringbarka enstaka större granar. Kontrollerad naturvårdsbränning av begränsade ytor på brandbenägen mark för att upprätthålla en hög lövträdsandel och succession av lövträd. I första hand bör barrsträdsdominerad och skogsbrukspåverkad skog brännas.

Skötselområde F ca 13 ha

Beskrivning: Yngre skog uppkommen efter dikning av Långmossen.

Mål: Kärr och sumpskog.

Åtgärder: Möjligheterna att återskapa myrmarkerna och naturliga kantzoner till fastmark utreds.

Bränder

Uppkomna bränder, annat än kontrollerade naturvårdsbränder, skall släckas. Innan en naturvårdsbränning genomförs ska en brandplan med berörda myndigheter och markägare upprättas.

Vägar och diken

Enskilda vägar genom reservatet får underhållas. Stormfällda träd över vägarna får sågas av men stockarna bör lämnas kvar i skogen intill vägen.

Befintliga vägdiken och vägtrummor får underhållas.

För att återskapa ursprungliga vattenståndsförhållanden bör en utredning göras som behandlar möjligheterna att i erforderlig grad lägga igen eller dämna upp befintliga diken i Långmossen västra del, Lilla Almkärret på skötselplankartan, samt sydväst om Vallmo källa.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tillhör beslut
STYGGKÄRRET

2000-11-24

BILAGA A.
5 (6)

231-5964-97

Faunavård - jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning.

Befintliga jakttorn får vidmakthållas men inga nya får uppföras. Siktröjning är inte tillåten. Utfodring av jaktbart vilt får ej förekomma.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Övergripande mål

Reservatet skall vara tillgängligt för allmänheten enligt allemansrättsliga principer med de begränsningar som framgår av föreskrifter under C i beslutet. Friluftslivets intressen skall i huvudsak tillgodoses genom reservatets naturliga förutsättningar.

Tillgänglighet

Området nås via skogsbilvägar som i norr utgår från väg 272, mellan Uppsala och Gysinge, vid avtaget Ekdalen, och i söder från allmänna vägen mellan Jumkil och Vänge. Delar av skogsbilvägarna ligger inom reservatet. Se översigtskartan bilaga B.

Information och anläggningar

Information om det skyddade området ska lämnas på informationsskyltar. Länsstyrelsen ansvarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar. Skyltarna utformas enligt Naturvårdsverkets standard. Övrig information, såsom t ex informationsbroschyrer, tas fram av naturvårdsförvaltaren.

Gränsmarkeringen skall följa svensk standard, SIS 03 15 22. Utmärkningen av gränser bör ses över ca vart femte år. Länsstyrelsen ansvarar utmärkning och översyn av reservatets gräns.

En mindre parkeringsplats med anslagstavla bör iordningställas vid grustaget nedan Hasseldalarna samt på de två intill varandra liggande parkeringsytorna i anslutning till skogsbilvägen väster om Lumpen. Parkeringsplatserna är markerade på skötselplanskartan, bilaga D.

Befintliga stigar får underhållas. Vid behov ska en särskild plan om anläggning av nya stigar tas fram av naturvårdsförvaltaren.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tillhör beslut
STYGGKÄRRET

2000-11-24

BILAGA A.
6 (6)

231-5964-97

Renhållning

Inga sanitära anordningar planeras.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen av reservatet.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m m i reservatet. Dokumentationen skall helst ske både med anteckningar och foton. Det är särskilt viktigt att dokumentera slitage och status före och efter utförda skötselåtgärder.

FINANSIERING AV SKÖTSELINSATSER

Naturvårdsförvaltningen av reservatet bekostas med statliga medel.

Bilaga B.

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2000-11-24
231-5964-97

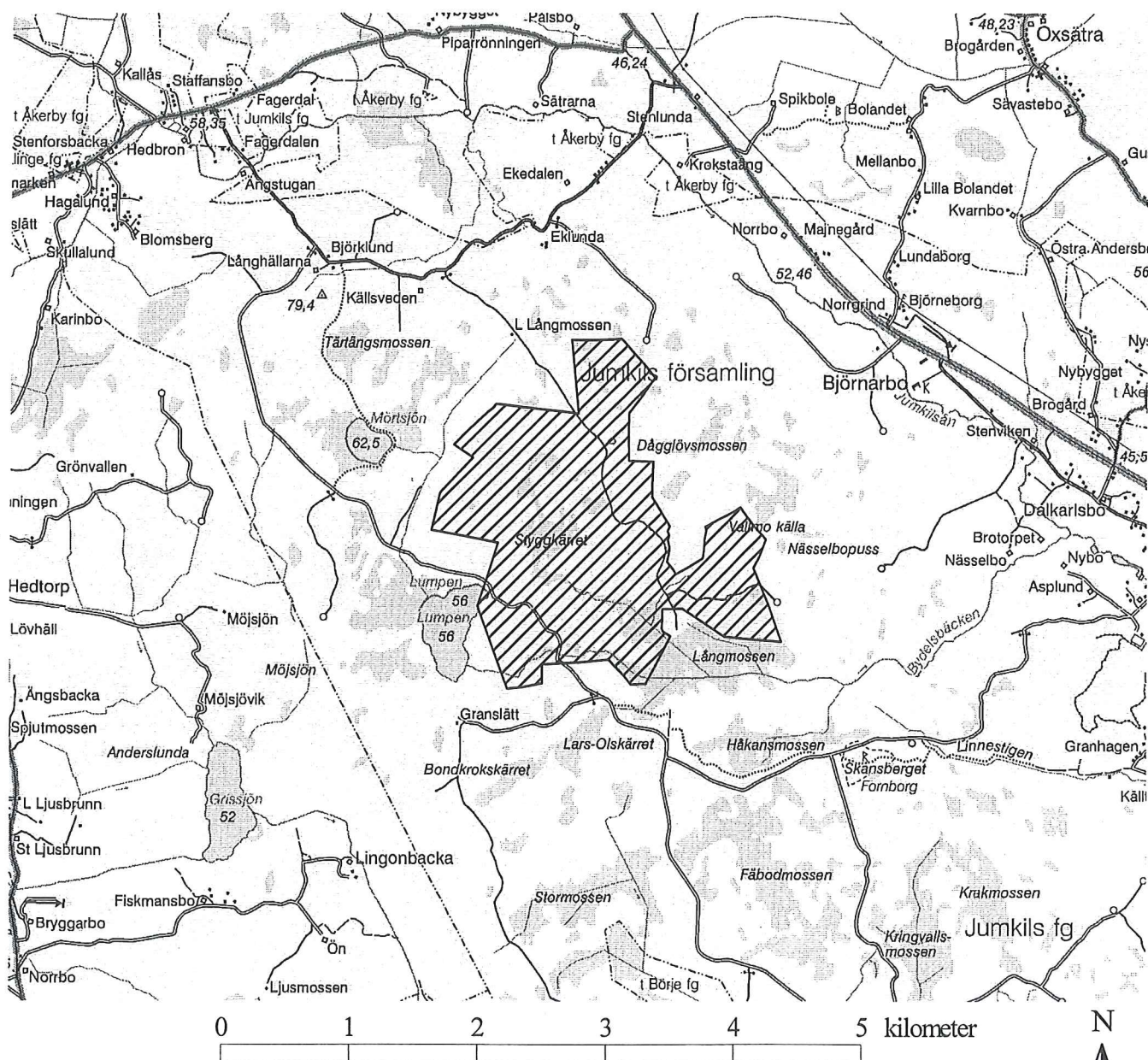
Naturreseptatet Styggkärret

Uppsala kommun

Översiktsskarta

Reservatsområde

Utdrag ur gröna kartan.

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2000-11-24
231-5964-97

Naturreservatet Styggkärret

Uppsala kommun

Reservatskarta

Reservatets gräns

Glup

 Lundvegetation

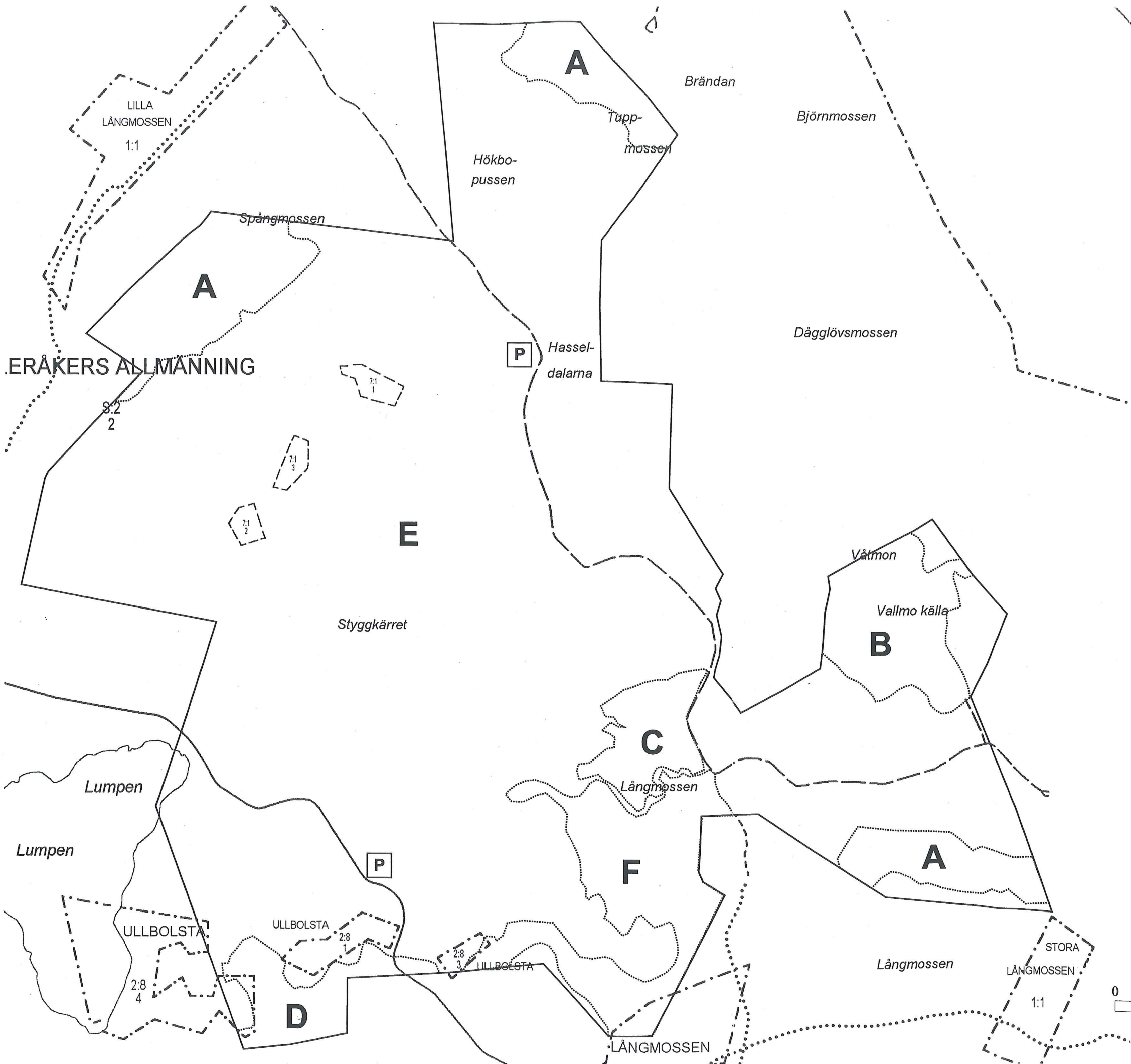
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2000-11-24
231-6952-99

Naturreservatet Styggkärret

Uppsala kommun

Skötselplanskarta

- Reservatets gräns
- A** Skötselområde
- P** Parkeringsplats

0 200 400 600 800 meter

Utdrag ur ekonomiska kartorna 117 96 och 127 06.